

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kül-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA,
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

A kath. hitközség és az új lelkipásztor.

A lelkeszi állás betöltése — bármelyik
felekezetenél történjék is — a nép vitális
(életbevágó) kérdéseinek a legfontosabbika;
innen van az, hogy e kérdéssel lapunkban
oly gyakran s oly szívesen foglalkozunk. Nagy-
fontosságúnak tartjuk a mai eseményt
legfőképpen azért, mert csaknem tizezer
tagból álló kath. hívőség lelki gondozásáról
van szó. Ez pedig igen nagy szó. E nagy
szó súlyát mérlegelte a bölcs kegyuraság
akkor, mikor e nehéz feladat megoldásának
élére egyhangulag L é v a y M i h á l y t a
nagy tudomány, zseniális lelkületű, Isten
szíve szerinti papot állította, amely intézke-
dést megyés püspökünk ő nagy méltósága
a legnagyobb örömmel szentesítette. Teljes
megelégedéssel és boldog érzettel veheti a
kath. egyházközség felettéseinek a lelkeszi
állás betöltésénél kifejtett körültekintő gon-
doskodását, mert itt az Isten ujjja is közre
működött annak a népnek javára, amely a
a hitközség minden rétegét egyenlően sze-
rető lelkipásztort érdemel.

Az a nép, mely lelkipásztort minden
időben nagyrabecsülte, vallás gyakorlataiban
nem ingott meg akkor sem, amikor a szo-
cizalista tévtanok oly sok helyen kísértetbe
hozták a hívő magyart, ez a nép gonosz
nem lehet. Népünk erkölcsi életéből me-
ritette Márton Ferencz elhunyt jeles írónk

e mondását: „Nem oly rossz e nép, mint
a milyennek tartják . . .“

A gyarlóságok megnyilatkozásával itt is,
mint mindenütt, találkozhatunk; de korrup-
tióról, elkölcsi sülyedésről szó sem lehet,
még kevésbé a kath. tanügy hátramaradott-
ságáról. Mert a 10 éven át gyengélkedő
apát plebános mellett oly helyettes plebáno-
sok és lelkeszek működtek — nevezet sze-
rint: Viz Zoltán 8 évig, Hirling János 1
évig és Vértes Ágoston 3 évig, hogy a hit-
élet és tanügy nem csak hogy megem-
rendült, sőt a fejlődés azon magaslatán volt
tartva, melyért az ügybuzgó lelkeszek fá-
radhatlan tevékenységükkel az osztatlan
elismerést érdemelték ki.

Azonban lehet a nép még egyszer oly
jó és vallásos, műveltségre hajlandó és
szelid: nincs Magyarországon oly egyház-
község, a melynek hiveit jobbá, vallásos-
sabbá, műveltségre hajlandóbbá, szelidebbé
tenni nem volna kívánatos. Nincs a föld-
kerekségén társadalom, intézmény, nevez-
tessék az bár iskolának, hogy arra a kor
követelte fejlesztési ráhatások fölöslege-
sek volnának. Tegyük a népet még vallá-
sosabbá, akkor egyszermind a művelődésre
való hajlandóságot is fokozzuk benne. Az
erkölcsi érzéknek finomítása a vallásosság
őszinteségét és mélységét eredményezi. Ahol
pedig a vallásosság nem külső máz hanem
a szívek mélyében gyökeret vert erő, ott a
társadalom gyarlóságai ritkulnak s gyako-

ribb esetei mutatkoznak az erényes csele-
kedeteknek, az emberi jó indulatoknak, a
felebaráti szeretetnek, mely csak egyedül
képes a társadalmat harmonikus egészé
tömöríteni.

Ennek a magasztos céloknak az egy-
ház és az iskola áll szolgálatában. A mi-
kor a társadalmat átalakító és fejlesztő e
két hatalmas tényezőre gondolunk, előttünk
áll a maga teljes nagyságában az az óriási
munkakör, melynek betöltését az isteni
végzés az új lelkipásztor gondjai alá ren-
delte.

Bőséges tapasztalat, nagy tudomány,
lankadatlan buzgalom, mély vallásosság,
kiváló tehetség és műveltség s ami összes
egyéni tulajdonait megkoronázza: kifogy-
hatlan emberszeretete az, mely
Abony új plebánosát jövőre is kiható
működésében biztos sikerre vezet. Nemes
keblének kristálytisza forrásából fakadó sze-
retet lesz tehát az a hatalmas elem, mely
a reá várakozó munkakört bevilágítja, át-
melegíti és termékenységre bírja. Ugy de
az áldást ígérő hajlamok csak akkor vál-
hatnak gyümölcsözővé, ha az egyházközség
minden tagja viszont szeretettel veszi kö-
rül s nyújt kezet lelkipásztorának égi és
földi javakat tárgyazó munkásságához, mert
olyan a szeretet, megértés és átérzés nél-
kül, mint az áldást osztó napsugarak, me-
lyeket a felleg eltakar.

A szeretet csak szeretettel párosul.

TÁRCZA.

Lestár Julcsa.

Öreg Lestár Julesa lánya
Czifra, büszke, mint a páva.
Csupa selyem a kendője,
— Nagy úrfi a szeretője.

„Adj egy csókot virágszálom,
Ha kettő lesz úgy se bánom.
Méz az ajkad, tűz a kebled.
Hét mennyország a szerelmed.“

Méz az ajkam, mézét szivod
„Tűz a keblem, lángját szivod.
De ha egyszer megcsalsz engem,
Hét pokol lesz a szerelmem!“

Hadd járjon a falu szája
Lestár Julesa nem ad rája,
Észtendőre vagy kettőre
Úri dáma lesz belőle.

Bársony pruszli, cipő selyem
Gyöngy kaláris csak ugy terem.
Jut gyönyörű pümlikára
Ki gondja rá! mi az ára?!

Múlnak hetek meg hónapok
Jaj de búsak már a napok.
Földre hull a rózsaszirma,
Lestár Julesa mintha sírna.

Kapuba áll esendes este
Mintha várna, mintha lesne,
Fényes csillag néz le rája
— Jaj de fáj a szíve rája!

Az abonyi nagykozmába'
Szól a banda legjavába'
Gazdag urfi fizetgeti
Csáti Zsófit ölelgeti.

„Csókod éget mint a mérég“
„Hát a Julesa?“ „Eh a féreg
Szédett szőlő, megvettem,
Ha szerettem megfizettem.“

Lestár Julesa csak beillan,
Kezében a kése villan.
S gazdag úrfi fekszik vérben,
Barna árnyék fut az éjben.

Két toronyban harangoznak
Jaj de szép koporsót hoznak.
Aranyos az irás rajta
Négy ló húzza Úri fajta.

Kecskeméti megye házban
Szép leány ül buban, gyászban.
Mindig csak azt emlegeti:
„Minek csalt meg, úgy kell neki.“

Kajabusz.

Egy abonyi honleány.

Az „Abony“ eredeti tárczája.

Abban az időben történt, amelyben csakugyan
sírvá, keseregve vigadott a magyar. Amidőn az

Ürményi meg a Vida-féle nemesi kuriákon hol
névnap, hol meg disznótor ürügye alatt gyültek
össze a környék nemes urai, hogy vigaszt leljenek
egy-egy lopva, vigyázva terjesztett hirben, amely
külföldről az emigránsok köréből haza jutott, mint
ahogy a napsugár beszűrődik a vasrácsos ablakon
az elhagyott kriptá sötétségébe. Ilyenkor aztán
felhangzott a conventios cigány hegedűjének sza-
va; hol szomoruan, keservesen, hol pedig duhajon,
fenyegetőleg szólt a nóta:

„Lesz még szőlő

Lesz még lány kenyér!“

Akinek keblében nem magyar szív dobogott,
aki nem tudta érezni egy porba omlott nemzet
felett sötéten elboruló gyász nehéz keserőségét,
az nem volt képes megérteni, hogy mi van ebben
a köznapias szövegű dalban olyan lelkesítő, hogy
hatása alatt összeszorulnak a nemes urak öklei,
mintha csak megragadni készülnének az eldugott ősi
fringia markolatát, hogy kifeszülnek a zsinóros
atillák a hevülő kebel felett, míg a barna arc-
bőrön keresztül törni készül a piros vér s szikrá-
kat szórnak a villogó szemek.

Hogy is érthette volna a Csehországból
idevetődött kerületi kapitány ur, hogy miért pirul-
nak ki a magyar uri nők orcái is oly lelkesülten
ily paraszti nóta hallatára.

Az idegen világból ideszakadt elősdi kárör-
vendve gondolta magában, hogy ime amely nemzet-

Ugyanazért tárja fel szívét minden kath. hívő lelki orvosának szavai előtt, fogadja azt be, örizzze meg, nemesbüljön, tökéletesedjék tőle. És akkor teljesedésbe megy az Ur szava: „Legyetek tökéletesek, mint a ti mennyei atyátok tökéletes” — „Fiaim szeressétek egymást!”

Csak oly igazán szeresse Abony kath. egyháza új lekipásztort, mint volt ujszászi hívei, úgy bizvást e nagy egyházközség a felvirágzás, — itt lenn, s ott fenn a boldogulás révébe jut.

A mai bemutatkozás emlékéhez az új lelki pásttor és a kath. hitközség részére — szívünk mélyéből eredő szerencse kívánatunkat csatoljuk.

VEVERÁN ISTVÁN.

A szeretet megnyilatkozása.

A „Kath. Olvasóegylet” választmánya okt. hó 20-án tartott rendkívüli ülésén a püspöki megerősítés fölött érzett örömeinek kifejezése jeleül üdvözlő iratot küldött ft. L é v a y M i h á l y plebánosnak, melyre az alanti meleg hangú és szellemes tartalmu átirattal válaszolt:

A Kath. Olvasóegylet igen tisztelt választmányának

Abonyban.

Öszinte meghatottsággal és benső örömmel olvastam az abonyi Kath. Olvasóegylet érdemes Választmányának f. évi október hó 20-án tartott üléséből hozzám intézett átiratát, melyben abonyplebánossá történt püspöki megerősítem alkalmából üdvözlését fejezi ki.

Mélyen meghatott ez a jóindulatu figyelem, mert olyanok részéről származik, akik jóformán még alig ismernek engem, de ragaszkodásukat már is előlegezik nekem.

Az abonyi Kath. Olvasóegylet eme tettében én a szeretett zálogát látom. Azét a szeretetét, melynek célja összeforrasztani a lekipásztort szívét híveinek szívével. Azét a szeretetét, melynek lángolnia kell a szivekben, ha összhangzó törekvések áldásos gyümölcseit óhajtjuk élvezni bármely téren.

Biztosíthatom a Kath. Olvasóegylet érdemes Választmányát arról, hogy lekipásztori szí-

nek még intelligens elemei is ilyen alacsonyan szárnyaló lélekkel vannak elbocsátva, az bizonyára nem képes nemzeti kulturát teremteni, az a sorsa, hogy beolvadjon a nemes német fajba és ősi vadsága megzaboláztassék a gesammt monarchie ölelő karjai között.

Pedig hát ez az ősi vadságnak nevezett erény, a letiport nemzet jövőjében vetett rendíthetlen bizalom mentette meg a magyar nemzetet a diestelen haláltól. Az a duhaj paraszt nóta pedig valahányszor felhangzott, azt hirdette, hogy még élünk, hogy elni is akarunk s az ökölbe szoruló kezek mindennél ékesebben mutatták, hogy tenni is tudunk, csak itt legyen az ideje. S a honleányok arcának lelkesültség okozta pirulása volt a remény rózsaszíne, hogy lesz még derűlge a magyar hazának.

Ebben az időben élt Abonyban, abban a házban, amely most városunk főjegyzőjének lakása, két nemes úrhölgy. Elvonulva éltek csendes magányokban. Érző lelkük sötét gyászban virasztott a porba hullott magyar szabadság felett.

Az egyik hölgy özvegy és egyetlen öröme szép három leánya volt. Szép volt az arca, szép volt a termete, de soha nem múló szépsége nemes lelkének magasztos érzése, hazafiassága s férfiúhoz illő bátorsága volt.

A honszeretet Vesta tüze égett nemes szí-

vem szeretetében méltó helyet juttatok a Kath. Olvasóegylet minden egyes tagjának, ha munkásságukban az Olvasóegylet nemes célja s törekvéseikben a becsületes kathólikus hazafiak szilárd meggyőződése vezeti őket.

Fogadja az érdemes Választmány igaz köszönetemet irántam tanusított szives figyelméért és kérem, biztosítsa az Olvasóegylet összes tagjait őszinte jóindulatomról.

Isten kegyelmét kérve önök munkásságára, az Ég áldását életükre, szeretettel vagyok Ujszászon, 1900. november 2.

jóakaró lekipásztoruk

Lévay Mihály

abonyi plebános

A Kath. Olvasóegyletben lelkesedést kellett átirat egész programját tartalmazza az új lelki pásttor intencióinak. Jelszava a „szeretet”. működését is minden téren ez fogja irányítani.

Közli: V. I.

Lévay Mihály

(Életrajz)

Általánosságban véve minden embernek sorsa, e három szóban foglalható össze: születik, él, meghal. De aki nem azért született csupán, hogy éljen s nem azért él, hogy meghaljon. — hanem, hogy élethivatását úgy töltsse be miként azt az egyház, haza s az emberiség java kívánja, — az nem született, nem élt hiába. Az pedig, aki a jól végzett kötelességen kívül, még mástéren is érvényesíti tudományát, emberszeretét, — az az egyén annyi erőt képvisel, ahányszor és a hánytéren tenni, működni képes. — Ez az egyember erejét felülmúló képesség, az Alkotónak rendkívüli adománya: a tehetségnek magasabb fokozata: a lángész. Ha a lángelme, nemesen érző szívvvel is párosul, oly egyéniséget képvisel, amely nemesak a szűkebb értelemben vett társadalomnak, — hanem az össztársadalomnak, az emberiségnek tiszteletére, becsülésére méltó.

Ily egyéniséget birunk Abony új lekipásztorában, kinek életrajzát szerény tollunkkal vázlatos vonásokban mutatjuk be a kath. hitközségnek, a társadalomnak, lapunk t. olvasóinak. Bemutatjuk azért, hogy meggyőzzünk minden érdeklődőt arról, hogy az ő mélyen tisztelt személyét multban szerzett bokros érdemei és fényes tehetsége emelték Abony kath. egyházának plebánosi székébe.

Tekintsük multját, abból kialakíthatjuk magunknak a reményteljes jövőt.

Lévay Mihály született 1862-ben, a pest-megyei Uri községben. Középközlőit Budapesten

vében, mely képessé tette arra, hogy a legnagyobb veszélyek, fenyegetések közepett szolgálja az elnyomott magyar haza újraélesztésének ügyét. Összeköttetésben állott az emigrációval s ő közvetítette az összeesküdt hazafiak érintkezését.

A szépség különösen pedig a női szépség a legnagyobb hódítás. Leggyorsabban meghódítja az ellenséget. És hogy csakugyan így van, megmutatta az Abonyban fekvő vértés század főhadnagyának a sorsa, akinek mellét hiába védte a kemény acél, mégis megsebezte szívét a szép Csernus kisasszony sötét szemének sugára.

Bár nagyon is kimért modorban fogadták az imádott nő otthonában, azért a főhadnagy úr nem szüntette be, sőt mind gyakrabban ismétlé látogatásait. A hölgyek pedig kényszerülve voltak elfogadni, mert abban az időben nem volt tanácsos megsérteni a császárnak bár mily alacsony szolgálját sem.

A főhadnagy tehát folytatta széptevéseit s midőn már azt hitte, hogy a vár egy végső rohammal bevehető, megkérte Csernus kisasszony kezét.

A válasz azonban, amely rövid ép oly határozott elutasítás volt: Magyar nősoha sem lehet neje Haynau katonájának.

A kikoszarzott azonban magához méltó nemtelen bosszúra gondolt.

és Vácson a kegyesrendieknel végezte, utóbbi helyen a theológiai tanfolyamokat is, valameányit kitünő sikerrel. A papnövendékek Pázmány egyesületének (mely a magyar irodalom művelését tüzi ki célul) sokat foglalkozó tagja, majd elnöke volt. Prózaí és verses munkái már papnövendék korában, több pályadíjat nyert. Hirlapokban is jelentek meg már akkor versei, melyek eleje álnév alatt, abban az időben nagyon kelendő „Magyar Koronában” látott napvilágot; sokan az incognitó alatt, egy veterán jeles költőnek vélték rejtőzni. N.-kőrösi káplákodásának három évre esik irodalmi munkásságának jókora része, melyet majdnem valamennyi számottevő lapnál végzett. Kőrösi tartózkodása alatt gyűjtötte össze a 60-as évek népszerű költőjének, K u t h e n e k, hátrahagyott költeményeit, melyeket a költő arcképével és általa írott életrajzával ellátva egy eszmos kötetben adott ki. A Budapesti irodalmi társulatoknál, valamint az ottani kath. körnél többször felolvasott, sőt Vácra is meghívatott ily felolvasások tartására. Ujszászi plebános korában jelent meg öt év előtt „D a l o k a m a g á n y b ó l” ezimű verskötete, amely 3 hó alatt második kiadást ért. Írók és művészek sokszor meglátogatták, barátságukkal meglisztelték; híres költőink közül Vajda Jánossal, Ábrányi Emillel, Lévay Józseffel, Tóth Bélével s többekkel irodalmi levelezésben állott és áll ma is. Esztetikai és kritikai cikkei ugy mai napság, mind ennek előtte sok lap közli és közölte. Fenti verses könyvéről az összes napi és heti lapok a leghizelgőbben nyilatkoztak (maga a Pesti Hirlap, amely pedig nem valami papilap (a leg t a r t a l m a s a b b könyvnek nevezte annak idején). A mély vallásosságú O r c z y T e k l a b á r ó n ő remek szelrajzokkal díszített imakönyve 2-ik kiadásához a szöveget ő írta. Szeretett királyné halála alkalmából mondott beszédéért, félséges királyunk köszönetét fejezte ki. A „m a g y a r s z e n t k é p i p a r” ezimű új és hazafias vállalatnak, — melyhez a pénzt Teleki Géza gróf adja — szerkesztője. — Ugyancsak ujszászi pap korában rendezte sajtó alá Szulik József hátrahagyott verseit; megírta, a költőéletrajzát és szobra leleplezésekor felolvasott egy esszét irodalmi munkásságáról, megrajzolta abban a költő karakterét. A magyar nép részére a „S z t. I s t v á n T á r s u l a t” által kiadott „N é p i r a t k á i” ezrével forognak közkézen, valamint a jubileumi évre írott énekei is, melyeket magyar zarándokaink a római Szt. Péter-temetőben oly nagy hatással élénkeltek.

A vidéki hirlapokba is munkálkodik; telve büszkeséggel említi föl, hogy az Abonyi helyi lap a legérdemesebb és a legszellemesebb munkatársát bírja ő benne. — Kiváló irodalmi működésének elismerésül több tudományos irodalmi társulat tagjaivá választotta; előkelő írói voltáról a Pallas féle nagy Magyar Lexikon

Látogatásait nem hagyta ezután sem abba, hanem barátság ürügye alatt valami uton módon kiszimatolta a jeles férfiú, hogy a Csernus hölgyek összeköttetésben állanak az emigrációval s a keletkezőben levő Noszlopy féle összeesküvéssel s hogy Csernus Katalin birtokában van azon hazafiak névjegyzékének is, akik ezen összeesküvésben részt vesznek.

Csernus Katalint tehát bevádolta a császár megsértésével, melyet a császár arcképének fejjel lefelé való szándékos felakasztásával követett volna el, s az összeesküvésben való részvétellel.

A nemes lelkű főhadnagyé volt a dicsőség, hogy a hamisan bevádolt nőt elfogatta és katonai őrizet alatt Budapestre az új-épületbe (Neugebäude) szállíttassa.

De a bátor lelkű nő, midőn a durva osztrák zsoldos éjjel rá tört katonáival, nem veszté el lélekjelenlétét s a kompromitáló iratokat, melyek sok derék hazafinak okozhatták volna vesztét, az utolsó pillanatban az égő kályhába dobta s az ajtót betörő főhadnagy már csak a fontos iratok utolsó foszlányait látta elégni.

Nyilvános megvesszőztetésre ítélték el a honleányt, akinek egyedüli bűne az volt, hogy magyarul érzett.

Az új épület udvarán hajtották végre a csá-

meg a Szinnyei József „Magyarirók vállalata” dicsérőleg emlékezik meg.

A br. Orezy család figyelme 1888 őszén Ujszászra hívta, a hol 12 évig volt plebános. E tizenkét év alatt újjá szervezte az addig elhanyagolt hitéletet; kérésére a kegyuraság iskolákat és plebániát építtetett; most is két újskola alapítására bírta rá őket. Tanítói könyvtart szervezett, a tanulók részére az ifjusági művekből egy kissébet. Télen népies felolvasásokat tartott az iskolákban a tanítókkal együtt. Jézusszive is több ájtatos czélú társulatot létesített. T e m e t k e z é s i együletet a Hitelszövetkezetet, melyek szép virágzásnak indultak, Úri kaszinót, 3 Kath. Olvasóegyletet szintén ő állította fel. A művelt közönség részére Orezy Andor báró, Orezy Tekla bárónő közreműködésével sokszor tartott jótékonyczélú zene és felolvasó estélyeket.

Hiveit megtanította helyesen imádkozni, sőt énekelni is; ennek gyakorlására a nép alkalmas elemeiből kántorával együtt énekkart szervezett s vezetésük mellett rendszeren a templomban tanulgatták az egyházi év szertartásainak megfelelő énekeket. A szegényeknek rendszeren kiosztotta hetenként Páduai Szt. Antal kenyérét s a közelmult évek egyik telén a nép nyomorgó helyzetén 1000 frtos munkaszervezésével segített. Hívei lelki hasznára missziót tartott, tanított, prédikált s aki annyira szerette népét, legkedvesebb időzése közöttük volt, az iskolában és templomban. A szegény árva gyermekek istápolójukat látták benne, mert a mikor csak módjában állt könyvekkel és téli ruhával igyekezett segíteni rajtuk.

Mint tanfériu az — Ujszász Szolnok kerület tanítói gyűléseken mindenalkalmat megragadott mellyel a szentügyet előre segíthette. A tanítók fellépéseit ékesen szóló kritikájával támogatta, hanem a mozgalom ébren tartására még áldozatot is tudott hozni. Pár évvel ezelőtt egyik abonyi tanítónak Szolnokon felolvasott sikerült tanügyi munkáját, saját költségén 300 példányban nyomatta ki s osztotta szét a kerület összes tanítói között. Egy másik abonyi tanítónak tetszést áratott értekezését, remek buzdító beszéddel honorálta.

Nagyhorderejű tanügyi tevékenysége felkelte ugy az egyházi, mint a világi főhatóság figyelmét, előbb miniszteri iskolalátogatói, majd egy házi tanfelügyelői joggal és czímmel tüntették ki.

Ez év szeptember havában több oldalról szerzett elévülhetlen érdemei folytán az abonyi plebánosi széknek tulajdonosa lett.

— n — n.

Pártoljuk a hazai ipart!

Iparosaink nap-nap után azon panaszt hangoztatják, hogy nem képesek az élet küzdelmeivel megbirkózni, mivel kezük munkáját, készítményüket a vevő közönség nem fogyasztja, nem keresi, nem pártolja. Készítményük a raktáron vagy a

szár nevében hozott ítéletet amely egy Nero nevéhez lett volna méltó.

De a gyalázat, mellyel egy honszerető nőt akartak a császár pribékjei megbélyegezni, vissza szált ő rájuk! Mert minden vessző csapás, mely a gyöngye nő testét érte, minden véresépp, mely az ütések nyomán kiserdült minden becsületes embernek tiszteletét szerezte meg a megkínzott nőnek.

Az abonyi nők pedig büszkén emlékezhetnek meg arról, hogy soraikból jelöltetett ki a végzet egyet, hogy hirdetője legyen a magyar nők hazafiságának, önfeláldozásának s annak, hogy a honszerelem Génusza erőssé teszi a gyöngye női lelket még a gyalázat elszenvédésére is.

Abonyi anyák, állítsátok leányaitok elé az ő alakját követendő példaképéül, mondjátok el az ő történetét, beszéljétek el bárbar megkínztatását, fiaitoknak, hogy tanulják megismerni az osztrák lovagiasságot és humanitást, fedjétek el a feledés fátyolát az ő megkínzott alakjáról, hogy kegyelet, tisztelet és hála érzelmei éreznél maradandóbbá tegyék az ő dicső emlékét!

Triumvir.

boltban fekszik, a por lepi. Bármily olcsó áron is hirdetik áruikat — a vevő közönség feléjük se néz. Pedig meglehetünk győződve s tudhatjuk, hogy egy megrendelt pár czipő sokkal tovább tart s erősebb anyagból van készítve, mint egy czipő gyárban készített lábbeli.

Ne érveljünk azzal, hogy olcsóbb, pedig tényleg az, de meddig tart? S így vagyunk a többi iparcikkkel is! Iparosaink zsebre dugott kézzel állanak üzleteikben, töprengve a megélhetésről. Elnyomják őket a külföldről behozott gyárilag előállított árúikkal. Nem kell nekünk a hazai, csak a külföldi gyári! Ezt pedig nem helyesen tesszük. Nem pedig azért, mivel azt kell tekintenünk, hogy hazánkban is minden cikk kapható, ami jó, tartós, erős minőségűnek bizonyult s bármely külföldi cikkel kiállja s ki is állta már a versenyt s egyben másban olcsóbban is beszerezhető. Hány esetben fordulnak egyesek a külföldi gyárak, iparosok s kereskedőkhöz s ott teszik meg megrendelésüket. Azt szeretném tudni, vajjon miért teszik ezt? Azért mert olcsóbb, vagy azért, hogy jobb! Ne gondoljuk azt se, hogy jobb, azt se, hogy olcsóbb. Számítsuk fel a posta, vagy vasut szállítási költségeket, oda út számításunk, hogy azon áron helyben is kaphattuk volna a cikket. Igaz, hogy hazánkban sem szállítják díj nélkül az egyes árukat s azt hiszem e differencia szüli azt, hogy kereskedőink a külföldi czégek keresik fel. Vagy talán jobb minőségű a külföldi áru, mint a hazai! Az sem áll — a külföldi gyáros, iparos is csak oly anyagból készítik pl. a czérnát papírt vagy más egyébét, mint a hazai gyáros vagy iparos.

Nagyban hátráltatják a hazai ipar elterjedését a kereskedők. Vegyük csak bonczkés alá a gyufát. Találunk sok kereskedőt, ki külföldi gyártmányú gyufát ad vevőinek. Pedig lapozgassunk a földrajzban, találunk hazánk nagyobb városaiban gyufagyárat, mely mondhatni elég hírnévnek örvend. Igen ám! csak hogy a külföldi gyufagyáros 8—10 fill. adja esomagját cikkének, ami nem is ér többet, míg a hazai gyáros valamivel drágábban s hozzáadva a szállítási költséget, biz számítása szerint nem nyerhet áruján 8—10 fillért. Ezt egy hazai kereskedőnek nem kell számíttania, de nem is lenne szabad. Gondolják meg azt, hogy a külföld mit s mennyit rendel hazánkból.

Itt van a legujabban forgalomba hozott „Tanítók Gyufája.” E gyufát még vidékünkön nem is lehet kapni, de látni se. Ez igen jó minőségű cikk hasonlít az „Emke” gyufához s a gyáros (Reisner Emánuel, B.-Gyula) 5 % ad a Tanítók Háza javára. E gyufát minden embernek kellene használnia s szolgálni vele azt a célt, a miért a „Tanítók Háza” megalakult. Minden ember létének s tudományának alapját az iskolában tanítójától nyerte. Tanítójának a sok fáradságát nem hálalhatja meg — ép úgy mint a szülőket sem — azért némileg meghálalhatja úgy, ha a tanítók gyermekeinek részére létesült „Tanítók háza” segíti s annak fentartási költségéhez járul akkor s úgy, ha az e forgalomba hozott „Tanítók Háza gyufáját” használja és ismerősei között terjeszti.

Elsők azonban a kereskedők, utánuk minden hazafi azon legyen, hogy használja a „Tanítók Háza Gyufáját” nagy szolgálatot s jót tesznek s nem áldozatot, — mert minden házban kell s minden ember használ gyufát — ha a „Tanítók Háza Gyufáját” használjuk s kérjük. Ezért felkérem a t. kereskedő urakat, hozzák forgalomba a „Tanítók Háza Gyufáját” s mutassák meg azt, hogyha akarjuk, tudjuk pártolni a hazai ipart is!

Áts.

MI UJSÁG?

— **Gerzson nap.** Lapunk érdemes szerkesztője névünnepét, tartotta a hét pénteki napján. Kiváló kiviradtilg maradt együtt a szerkesztőség és kiadóhivatal, valamint az ünnepelt megjelenésükkel megtisztelő nótabilitasai társadalmunknak. Daczára annak, hogy álmos könyv szerint a péntek ominózus nap, a társaság kitörő jó hangulata s egy egy dikezió után felhangzó riadó éljei bizonyították, hogy ide semmi köze az álmos könyvnek, de legkevésbé az alomnak. Az ünnepelt éltető felköszöntőkben való bőség a hét bő esztendőre emlékeztet, de leghatásosabb volt Király János közgyám szellemes beszéde, melyben az ünnepelt, mint városunk társadalmi életének mozgató erejét, éltette. Vértés Ágostont a legifjabb Aranyi éltette, kifejezve felköszöntő-

jében azt a határtalan tiszteletet és szeretetet, mellyel a kedves lelki atya iránt városunk minden lakosa vallás külömbőség nélkül viseltetik. A felkelő rózsa újjú hajnal vetett véget a szünni nem akaró dikezió áradatának, de arra már nem volt képes, hogy a társaság fiatalabb tagjainak jó kedvét mérsékelje s így lapunk zártakor még mindig kapcsolatban fel-fel hangzik egy egy riadó éljei érdemes szerkesztőnk nevével. (Ö.)

— **Értesítés.** Lapunk zártakor vettük a hírt, hogy a kath. hitközség új lelkipasztorának fényes ünnepélyvel végbemenő instellatiója, december hóban fog megtartatni. Amai szent beszédbe csak bemutatkozik a híveknek.

— **Búcsú estély** Abból az alkalomból, hogy Hirling János volt adminisztrátorunk körünk-ből eltávozott, ismerősei és tisztelői Teszary László igazgató kezdeményezésére f. hó 4-én a Casinóban búcsú-lakomát rendeztek, melyen közéletünk kiváló egyénei is vettek részt. Az első felköszöntőt Szánthó Elek mondta az ünnepeltre sajnálkozását fejezve ki távozása fölött, kiemelve társadalmi életünkben tanúsított buzgólkodását, ebből származó érdemeit, szerencsét kívánt neki új helyén, hogy mielőbb újból üdvözölhessük mint a szomszédos Ujszász község plebánosát. Utánna Teszary László, főszolgabíró, mint házi gazda méltatta Hirling érdemeit s ama reménynek adott kifejezést, hogy mint Ujszász leendő plebánosa — többször megfogja látogatni a Casinót. Ezután Hirling János, az ünnepelt emelkedett szóllásra és egy szép, emelkedett szellemű beszédben köszöntö meg az abonyi Casinó tagjainak iránta tanúsított szívet jó indulatát, barátságát, igen nagy hatást tete azon kijelentése, hogy 12 évi segéd lelkészkedését ideje alatt Abony volt a második hely, hol magri-a legjobban érezte, az abonyi Casinó tagjaira üritette poharát. Felköszöntöket mondta még Szánthó Elek Véli Miksára, humoros hasonlatot hozva föl Vélinek eleven közszereplésére; aki aztán némi tréfás duzogással tarkított beszédben válaszolt, mire Szánthó egy ujra igazán humoros beszéddel békítette meg Velit. Dr. Halmi Vértés Ágoston lelkész köszöntötte föl. Mire aztán Jósának sikerült a búcsú alkalmatosságával nyilvánult nyomott hangulatot felvillanyozni. Közben aztán elfedezték hogy az egész társaság csupa merő beszármazot, tagokból áll, benn szülött nincs egy sem; Csupkay születvén Egerben, Dr. Györgyi Egerágon, Hirling Hatvanban, Dr. Halmi Jókóhalimán, Kostyán Tószegen, Lukács Czegléden, Szánthó Bugyin, Teszary Tápió-Szelén, Vértés Buda-Bieskén, Véli Tápió-Szelén, még volt egy valaki, a ki ezeket megírta, hanem az is született körösi.

— **Elmaradt felolvasás.** Fényes ünnep volt f. hó 7-én este a budapesti kath. kör molnár-utcai palotájának dísztermében. A magyar kereszténység és a magyar királyság kilencszázados évfordulóját ünnepelte meg a budapesti kathólikus társadalom intelligenciája. — Gróf Zichy János, dr. Szülver Lajos jogtanár s több más hírneves szereplők között ott találjuk a műsoron Léva Mihály szeretett plebánosunk nevét is, ki ez alkalomra irt költeménnyel lépett volna fel, a mai új állomására történt bevonulása miatt elmaradt. A mi kath. egyleteinkben is kívánatos volna a 900-as évforduló emlékére néhány perczet szentelni. A mult évi felolvasásokon felvett vetve az eszme, azonban a meleg érdeklődés miatt, mai napig a „mineka” burokjában szendereg.

— **Halálozás.** Dr. Kormuth Frigyes, fővárosi ügyvéd, földbirt. mult hó 21-én Borsodmegyei birtokán elhunyt.

— **Halálczás.** Dubravitzai Dubravitzky Elek es. és kir. kamarás, ideigl. nyug. közigazgatási bíró neje, veveszéki Ferenczy Viktória, csilagkeresztes hölgy, (Ferenczi Ida testvére) Budapesten elhunyt.

— **Kóbor szigányok rendbeszedése.** Vármegyénk sok fejrata folytán a belügyminiszter törvényjavaslatot készített, mely szerint a kóbor oláh czigányok állandó letelepülésre kényszerítetnek, azok pedig, a kik végkép le nem telepíthetők, vagyis arra hajlandóságot nem érznek az országból kitiltatnak. Nehéz dolog lesz az, ha ugyan törvény lesz abból a javaslatból.

— **Ártézi kút T. Györgyén.** Ezen község most pályázatot hirdet ártézi kút fúrására. Gratulálunk a haladásért.

— **Elárulta magát.** Virág József Lip-tai földbirtokos inasa jelentést tett a rendőrségnél, hogy vasárnap délután nyitva felejtett szobájából ismsretlén tettes emelte a téli kabátját. A feljelentés még vasárnap történt s azóta ez a

tolvajnak is tudomására jutott, a ki rettegven az elfogatástól ma egy kis fiútól visszaküldte Virág Józsefnek a télkabátot. A kis fiu nyomán a rendőrség azonnal nyakon esipte a tolvajt. Benke Imre személyében. a kinek rovasán már több fényesen sikerült tolvajlás található. (Nem mindig papsajt.)

— **Rudó Jóska hőstette.** Csizmadia József (rudó) szörnyen szeretett volna egy kissé — de férjéhez képest nem épen — idős feleségtől megszabadulni, híjába zavarta, üzte hajtotta azonban a tanyáról, az asszony nem tágitott, nem akart a télnek semmivel neki menni, s a férjének kölesön adott saját pénzét sem akarta ott hagyni. Rudó Jóska tehát úgy segített a dolgon, hogy be vitt a szobába egy nyaláb szalmát, azt elhintette az ágy, a subláda és egyéb bútor féle alá s meggyújtotta, egy csomó tüzet bele tett a ruhás ládába is, úgy hogy a szegény asszonynak minden ingóságai, melyeket, — mint második felesége Rudónak a házhoz vitt, — összeégjenek tetejébe pedig a eszima szárába dugott egy kést, felkapott egy nagy dorongot s neki esett az asszonynak, kezdte hajtani ki a tanyából. Az asszony sikoltozva, kötségbeesve menekült kis gyermekeivel a dühöngő vad állat elől s a csendőrséghez fordult segítségért, kik aztán ki is hajtattak a felperzselt elpusztult fészekhez.

— **Megátalkodott betörő.** Szrapkó Jancsi, egy jól indult csavargó ott segédkezett a minap Husenicza fazekasnál vásárra pakolni az edényeket, pakolás közben aztán jól szemügyre vette a háztájékát, megfigyelte az egyes elejtett szavakat, midőn aztán a fazekas nejével a vásárra elindult, szépen vissza lopózkodott s be osont a lakószobájukba. A másik szobában foglalatzkodott a fazekas öreg anyja s midőn abba a szobába akart be nyitni, melyben Szrapkó úr gazdálkodott, rémülve vette észre, hogy onnét meg kifelé igyekszik valaki. Az öregasszony hirtelen vissza húzta az ajtót s a reteszt bezövekelte, ekkép megfogta a jómadarat. Mialatt azonban a szomszédba ment segítségért, a fogoly az ablakon át elmenekült, a megérkezett segítség azonban üzöbe vette s felismerte benne Szrapkót, de be nem érhetett. A szobában minden szét hányva találtatott, de hiányt nem lehetett észlelni. Este azonban újra szerencsét próbált a tolvaj, ismét be sompolygott a lakásba, s ezúttal felfeszítette a subláda fiókjait is, hogy mit vitt el, azt csak harmadnap a haza érkezett háziak értékék, elemelt ruha néműeket, elvihetett volna 300 frtot is, de a holmitól nem akadt rá, mint a hogy mindez ideig ő reá sem akadtak, pedig jó lenne a télire ártalmatlanná tenni.

— **Az ábrándos öngyilkos.** M. hó 20 án éjjel Budapesten a Lánczhydön egy fekete kalapot találtak, melynek belsejében egy levél volt a következő tartalommal: „Szép reményeim, hogy szegény hazámnak támasza leszek — füstbe! . . . Messze még cézom, nem élhetek tovább! . . . Istenem! Miért adtál tehetőséget, ha nem haladhatok! Minden törekvésem sikertelen, mert a nélkülözés kísért . . . Szegény vagyok. Ah! a protekció . . . Aljas hitvány dolog!! Átkom szálljon az igazságtalan protektorokra. Utolsó áldomásom pedig hazám szegény küzdő ifjúságára.“ A rendőrség az ismeretlen öngyilkos kinyomozására megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Örök naptár.** A legeredetibb és legérdekesebb naptárak egyike az immár 3-ik kiadásban megjelenő Bacsó-féle „Örök Naptár“, melyet Bacsó Ferencz fővárosi állami tisztviselő szerkesztett. Magába foglalja ez a mult, jelen és jövő bármely évében előfordulható összes naptárakat, számszerint 61 teljes közönséges naptárt, melyek az évek folyamán váltakozva érvényesek. Aki tehát egyszer megveszi, minden esztendőre ellátja magát naptárral, miáltal sok pénz takarít meg, sőt az elmúlt évek naptárainak is mindig birtokában lesz, ami igen érdekes dolog. Így pl. a többi közt megtalálhatja benne mindenki a maga születési évének naptárát, s láthatja belőle, hogy a hét melyik napján pillantotta meg a világot, hogyan estek abban az évben az ünnepek, husvét, pünkösöd stb. stb. Rendszeres gyűjteményben közli továbbá az „Örök Naptár“ hosszú évszázadok időjárásai tapasztalatait és babonáit, melyekből komolyan vagy tréfásan mindig előre megmondhatjuk: milyen idő lesz? Igen becses a világtörténelmi nevezetességeket tárgyaló fejezete is, mely gazdag anyagot szolgáltat mindenkinek minden körben az okos, szellemes és lebilincselő társaságra. Külső kiállítása pedig új, díszes szin pompás, hogy a legelőkelőbb szalonok asztalán helyet foglalhat s így alkalmi ajándéknak is különösen ajánlható (Bolti ára 2 korona), de lapunk olvasói lapunk kiadóhivatalában 1 korona 30 fillér kedvezményes árban rendelhetik meg, mely összeg az előfizetési díjjal egy utalványon is beküldhető. Ajánlott és bérmentes megküldés czéljából még 35 fillér portó mellékelendő.

— **Csak 4 koronáért.** 200.000 korona nyerhető. Különösen kedvező nyeresi esélyeket juttatnak az ő Felsege által engedélyezett új államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18.122 sorsjegy

418.640 korona készpénzben kerül egyszerre sorolásra és a főnyeremény 200.000 korona. Állami felügyelet és kezesség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előre láthatólag gyorsan elfognak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizella-tér, Haas palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldesnek. — A nevezett intézetnél sorsjegyek is kaphatók eredeti áron és megjegyezzük, hogy ez egyúttal az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárusító helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyújtja.

Szerkesztői üzenetek.

Tiszt. Forgács Endre úrnak. Legszívesebb köszönetünket a küldött ezikkéért. Szabadjon remélnünk, hogy nagyon kedves közleményeivel továbbra is szerencsésítetni fogja lapunkat.

Legújabb amerikai találmány.

Villanyvilágítás vezeték és akkumulátor nélkül. Minden pillanatban, szél és zivatarban egyformán funkcionál. Az egyedül abszolút tűzbiztos világítás füst, piszok és nedvesség nélkül. Ujszerű, könnyű s tartós (3 havi jótállás) száraz elemek. **Zseblámpák, gázgyújtók, kazán-, keréknár- és kocsilámpák-óra és fényképlámpák** stb. igen izletes kivitelben. Alkalmi ajándék: Villanyos nyakkendőtűk és világitott gombluk-rózsák. — Kizárólagos elárusítás utánvét mellett. 6-7

Amerikan & Internat. Trading Association
Budapest, Nádor-utca 11. sz.

An Csillag Anna

185 centiméter hosszú, órái Loreley-hajjal, a mely ez általam 14 havi használata után nő t meztelenre. Ez a hajnövekedés ellen és hajnövekedés ellen, uraknál a szakáll megnövekedés és maradványok után új a haj, mint a szakáll természetes formájában és tömött lez, megóvja mindentől a korai őszülés ő: a legelőkelőbb korig.

Egy tégely ára 1 frt, 2 frt, 3 frt, 5 frt.
Küldés napokint az összeg előzetes beküldése után vagy posta-utánvétellel a világ minden országába a gyárból, a hova a megrendelések intézendők.

CSILLAG ANNA
BÉCS, I., SEILERGASSE 5.

Egy jó családból való fiú tanulónak fölvéttetik e lap kiadóhivatalában.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra I. helyre
5³/₄% évi anuitásra 43¹/₂ évre készpénzben az ingatlan ²/₃ értéke erejéig, — **II. helyre**
6% kamatra törlesztés nélkül.

Városi bérházakra az érték ¹/₃ erejéig törlesztéses kölcsönök csak I. helyre hason feltételek mellett engedélyeztetnek.

Felvilágosítással szolgál díjtalanul —17

Gerő Albert
Bpest, VII. Nefelejts-utca 8.

Immár 3-ik változatlan kiadásban jelent meg a Bacsó-féle

ÖRÖK NAPTÁR.

a legszebb, legérdekesebb és lepraktikusabb naptár **mindenki számára.**

Szerkesztette:
BACSO FERENCZ
fővárosi állami tisztviselő.

Tartalmazza a XVIII., XIX. és XX. század minden évének naptárát, összesen 61 teljes, tökéletes, közönséges naptárt, melyek 1701-től a 2000-ik évig váltakozva érvényesek. Aki tehát egyszer megveszi, az egész életében

— **minden esztendőre** —
ellátja magát naptárral, miáltal sok pénz takarít meg, s egyúttal a lefolyt évek naptárait is mindig kezében bírja, ami igen érdekes dolog. Külső kiállítása pedig oly díszes, hogy a legelőkelőbb szalonok asztalán helyet foglalhat s ezért **alkalmi ajándéknak** is különösen ajánlható. Bolti ára 2 korona, de lapunk olvasói lapunk kiadóhivatalában **1 kor. 30 fillér** kedvezményes árban rendelhetik meg, mely összeg az előfizetési díjjal egy utalványon is beküldhető. Ajánlott és bérmentes megküldés czéljából még 35 fillér portó mellékelendő.

10 koronáért Genfi arany Plaque remontoir óra az egyedül legújabb 14 karatos arany nyál erőbitett óra, amelyet mindenki 100 K becsül. Tényleg azonban felugró fedéllel, vésszel, tartóság és pontosjárásánál 5 évi kezességgel csak 10 K az ára. Szoronyvível, remontoir 15 kőre, 3 nehéz dűsan vésett órával, elismert kőműves óra, különösen 16 K, hűlgynek 14 K. Nikélóra a jobb kéziművészet 7 K 50 fill. Divertisment elegáns arany Plaque-láncz urak és hölgyek részére 4 K.

14 kor. arany-órák 2 K hölgyeknek és uraknak, val. ezüsttel erősítve. Min. gyűl. hivat. j. zéssel. Hossz. évi tartóságáért kezesség Győ nybr. eszl. ogó művészies gyémánt-órák és szín. kő-órák 2 K. 25 K. 3 K. Nászgyűrűk 2 25 K. (Papsz. szám. k. re. k.)

Érdekes újdonság. Hangverseny-Piston-Accordeon nagy feltűnést kelt, szolid szerkezete és gyártása, valam. olcsó ára miatt, mind. kora ismerőseknél mindenki eljárathatja a legszebb tánczenét. Indulók. melőliakat a ha szörnek 28 hangja van gyöny. bassz. kísérettel 5 K. Kőműves részére 4 K.

Hundbakin M., Bécs, I. Seilergasse 3.